

3. Гуменний О. Нові суб'єкти судової влади та їхні функції [Електронний ресурс]. – 2016. / О. Гуменний. – Режим доступу до ресурсу : http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/37555/1/52_336-341.pdf
4. Регламент Громадської ради доброчесності [Електронний ресурс]. – 2016. – Режим доступу до ресурсу : https://grd.gov.ua/data/files/docs/reglament_20_04_2017.pdf.
5. Ковачева Д. Висновок щодо регламенту Громадської Ради Доброчесності [Електронний ресурс] – 2017. – Режим доступу до ресурсу : http://vkksu.gov.ua/userfiles/Opinion_Diana_Public%20council%20of%20integrity%20Uk-copy.pdf.
6. Ковалко Н. Громадська рада доброчесності як інструмент впливу суспільства на судову систему [Електронний ресурс]. – 2016. / Н. Ковалко. – Режим доступу до ресурсу : <http://yur-gazeta.com/publications/practice/insh/gromadska-rada-dobrochesnosti.html>
7. Запобігання корупції серед народних депутатів, суддів та прокурорів. Звіт за результатами оцінки [Електронний ресурс] // Group of States against Corruption. – 2017. – Режим доступу до ресурсу : <https://rm.coe.int/grecoeval4rep-2016-9-p3-76-greco-19-23-2017-/1680737206>.

Бабич К. Р., Кархут О. Я. Правовой статус Общественного совета добропорядочности: задания, основная деятельность

В статье рассматривается правовой статус Общественного совета добропорядочности – нового субъекта судебной системы Украины. Освещены основные принципы деятельности, задачи и влияние Совета на реализацию полномочий Высшей квалификационной комиссии судей Украины при осуществлении качественного оценивания судей.

Ключевые слова: *Общественный совет добропорядочности, судебная реформа, Верховный Суд.*

Babich K., Karhut O. Legal status of the Public Council of Integrity: tasks, main principles of activity

The article considers the legal status of the Public Council of Integrity (PCI), a new entity in the court system of Ukraine. The main principles of activity, tasks and influence of the Council on implementation of the powers of the High Qualification Commission of Judges of Ukraine during the qualitative assessment of judges are elucidated.

Keywords: *Public Council of Integrity, judicial reform, Supreme Court.*

УДК 342.7

Опольська Н. М.
кандидат юридичних наук, доцент
в.о. завідувача кафедри права
Вінницького національного аграрного університету

ПРАВОВИЙ ВИМІР СВОБОДИ ТВОРЧОСТІ

У статті проаналізовано теоретико-правові засади свободи творчості. Розкрито правовий вимір свободи творчості на основі аналізу співвідношення основних концепцій свободи, права та творчості. Проаналізовано співвідношення діад: “свобода – свобода творчості”, “творчість – свобода”, “права – свободи” та “право на свободу творчості – свобода творчості”.

Ключові слова: *право, свобода, творчість, свобода творчості, право на свободу творчості*

Актуальність теми обумовлена тим, що феномен права на свободу творчості за своїм змістом окреслює простір, що забезпечує кожній людині умови самореалізації творчих здібностей, сферу вираження своїх ідей, образів, поглядів, встановлення

певних меж цієї свободи. У зв'язку з цим, доцільно висвітлити право на свободу творчості саме як свободу та визначити його місце в системі прав та свобод людини.

Вивченню концепції свободи присвятили свої праці М. Бердяєв, С. Алексєєв, І. Берлін, Ш. Монтеск'є, Г. Пухта, Гегель та ін. Теоретико-правові засади свободи творчості розкривали також В. Авдєєва, Т. Мілова, Д. Шапорєва та інші науковці. Правовий вимір свободи творчості потребує здійснення комплексного дослідження на основі аналізу співвідношення основних концепцій свободи, права та творчості.

Мета статті – розкрити правовий вимір свободи творчості крізь призму правових категорій.

Спроба осягнути сутність свободи творчості призводить до усвідомлення цілої низки суміжних концептів. З огляду на це можемо говорити про об'єктивну необхідність уточнення тих співвідношень, які встановлені між цими категоріями. Насамперед, спробуємо проаналізувати співвідношення у такому ланцюжку діад: “свобода – свобода творчості”, “творчість – свобода”, “права – свободи” та “право на свободу творчості - свобода творчості”.

Творчість та свобода.

Особливо актуальними є питання взаємодії творчості та свободи. Свобода закладена в самій людській природі, лежить в основі людського буття. Це фундаментальна категорія, яка розглядається вченими у онтологічному, гносеологічному, соціологічному, етичному, культурологічному розумінні.

На думку М. Бердяєва, свобода є не лише метою життя, свобода – це основа і початок цього життя [1, с. 222]. С. Алексєєв стверджує: “Свобода не є результатом інтелектуального творіння... вона дійсно дана людям самою природою, вона – “божий дар”, один з найбільш високих проявів людської природи, сутності того унікального, що властиве людині як істоті розумній – вищої свідомості. І у цьому зв'язку свобода є втіленням сенсу життя людини, її призначенням, тим найбільш визначним, що може і повинно дати людині дійсне щастя, життєве задоволення. Адже людина наділена надзвичайно величчям з того, що може створити природа – розумом. А розум за своєю сутністю і є свобода; свобода – його, розуму, невід'ємна зрозуміла риса, данність і атрибут” [2, с. 93-94].

З усього вищесказаного випливає висновок про те, що свобода є фундаментальною характеристикою людського існування взагалі і передумовою творчого процесу зокрема. Свобода не є результатом інтелектуального творіння, це характеристика людського буття. А творчість передбачає можливість вільного вибору людини з різноманіття можливостей, вона є однією з форм реалізації свободи. Креативний, творчий потенціал людини нерозривно пов'язаний із свободою. Творчість по своїй суті є неможливою без свободи, адже це діяльність людини, компонентами якої є фантазія, уява, здібності та воля до створення якісно нових, невідомих раніше творів науки, літератури та мистецтва, здійснення наукових відкриттів, винаходів та інших інженерно-технологічних інновацій. Творчість сприяє вільному розвитку людини, а свобода є важливою передумовою творчого процесу. У цьому проявляється єдність свободи та творчості.

Свобода і свобода творчості.

В процесі розгляду термінологічної дифініції “свобода і свобода творчості” ми співвідносимо гіпотези, щодо можливої аналогії концептів свободи та свободи творчості.

Визначення свободи творчості можна розкрити крізь призму концепції свободи

І. Берліна, який розділив свободу на позитивну та негативну. Позитивна свобода (“свобода до”, “свобода для”) – це спроможність і ресурси, щоб зреалізувати свій власний потенціал. Негативна свобода – це свобода від зовнішніх обмежень. Хоча між негативною і позитивною свободою не велика відстань, їх не слід змішувати, бо звільнення від тиску чи перешкод не обов’язково означає перехід до позитивної самореалізації [3, с. 19].

Зважаючи на те, що концепція свободи є невід’ємною частиною права на творчість, можна визначити, що позитивна свобода у творчості проявляється у здатності особи вільно, спонтанно у відповідності до власного бачення творити у будь якій сфері науки, літератури, мистецтва тощо. Негативний аспект свободи творчості проявляється у тому, що особа може вільно займатись творчою діяльністю у тій мірі, в якій ніхто не перешкоджає її діям, це максимально можливе зняття зовнішніх обмежень, яке можливе в громадянському суспільстві.

Позитивний та негативний прояв свободи у праві на творчість не альтернативні. Відсутність тиску чи перешкод у сфері творчості, за відсутності волі до творчої самореалізації особи, унеможливує реалізацію свободи творчості в позитивному значенні.

Негативний аспект свободи у творчій діяльності (“свобода від”) також має важливе значення. Тенденція суспільного розвитку засвідчує, що кожен його етап пов’язаний з наданням людині нових можливостей для самореалізації, однак свобода у творчості має свої застереження. Припущення про можливість існування необмеженої свободи творчості як невід’ємного природного права людини зазнає критики, оскільки унеможливує справедливий соціальний устрій.

Свобода у творчості не є тотожною вседозволеності. Ш. Монтеск’є доводив, що свобода полягає не в тому, щоб робити те, що забажається. В суспільстві, де є закони, свобода полягає в тому, щоб мати можливість робити те, що ми хочемо, і не бути вимушеним робити те, чого не хочемо” [4, с. 288].

Свобода творчості не є абсолютною, у ній завжди наявні детермінанти необхідності (від лат. *determinare* – обмежити, визначити). Коли змістом творчості є асоціалізація – поширення норм, цінностей, негативних ролей, стереотипів поведінки, які спричиняють деформацію суспільних відносин, дисгармонію у взаємодії людини і суспільства, потрібні правові, етичні, естетичні обмеження. Творча діяльність, яка має на меті пропаганду війни, фашизму, національної чи релігійної нетерпимості, приниження честі чи гідності особи, *пропагує наркоманію, алкоголізм, тютюнопаління тощо повинна мати детермінанти щодо її поширення, оприлюднення.*

На наш погляд, зважаючи на тісний взаємозв’язок свободи та творчої діяльності, реалізацію творчих здібностей, здійснення творчої діяльності може бути обмежено у виняткових випадках. Контролю та обмеженню може підлягати поширення, пропагування, застосування окремих результатів творчої діяльності, змістом якої є асоціалізація, пропаганда війни, насильства, приниження честі та гідності людини тощо.

Свобода у творчій діяльності виявляється у здатності особи вільно, спонтанно у відповідності до власного бачення творити у будь якій сфері науки, літератури, мистецтва, обирати зміст, форму творчості тощо (позитивний аспект). Негативний аспект свободи творчості проявляється у тому, що особа може вільно займатись творчою діяльністю у тій мірі, в якій ніхто не перешкоджає її діям.

Сучасне розуміння досліджуваного феномену виявляється у можливості особи на власний розсуд та відповідно до своїх здібностей визначити сферу, зміст, форму творчості, в його основі лежить саме право на один із різновидів свободи. Право на свободу творчості є саме правом на свободу, можливістю вільно, на власний розсуд, відповідно до своїх здібностей визначати зміст і форму творчості, без попереднього узгодження та заборони поширення.

Право та свобода.

В процесі розгляду термінологічної дифініції право на свободу творчості принципове значення має співвідношення понять “право” та “свобода”. У науковій літературі наведено широкий спектр підходів до співвідношення між категоріями “право” та “свобода”.

Зв'язок між ними знайшов своє обґрунтування у працях Гегеля. “Підґрунтя права – це загалом духовне, а його найближче місце й висхідна точка – це воля, яка вільна; тим-то її субстанцію визначення становить свобода; система права – це царство здійсненої свободи, світ духа, породжений ним самим, мовби другою натурою” Тобто, здійснення свободи відбувається в межах права, а право – це свобода у формі ідеї [5, с. 24].

Концепцію взаємозалежності свободи та права розвивав представник історичної школи права Г. Пухта, який вважав, що саме “в силу свободи людина – суб'єкт права. Її свобода є фундамент права, всі юридичні відносини витікають з неї”. Г. Пухта, як і Гегель, співвідносив свободу з волею та вважав, що людина тому суб'єкт права, що має можливість самовизначення у тому, що має волю. “Право є визнання свободи, що рівномірно належить усім людям як суб'єктам волі [6, с. 24].

Сучасні дослідники наводять широкий спектр підходів до співвідношення між категоріями “право” [7, с. 37] та “свобода”, серед яких можна виділити два основних. Прихильники першого вказують, що відмінностей між правами та свободами в юридичному розумінні не існує.

Зокрема, На думку І. Фарбера, для розмежування цих понять немає підстав і термін “свобода” є історично сформованим найменуванням деяких політичних і особистих прав, а юридична свобода розглядається ним як “право на свободу” [8, с. 110].

Є. Лукашева вважає, що за юридичною природою і системою гарантій права і свободи ідентичні. У той же час термін “свобода” підкреслює ширші можливості індивідуального вибору, вказуючи на наявність конкретного результату. Термін “право” визначає більш конкретні дії, наприклад, право громадянина обирати і бути обраним [9, с. 65].

К. Вітрук вважає, що принципів відмінностей в соціальному і юридичному значенні між правами і свободами немає. Свободами особистості є, наприклад, політичні свободи слова, друку, зборів, свобода совісті тощо. Особливості свобод особи в порівнянні з її правами полягають у можливості діяти у певних сферах на свій власний розсуд, самостійно визначати лінію поведінки і зобов'язаних суб'єктів, зокрема органів державної влади [10, с. 9].

Прихильники другого підходу доводять, що категорії “право” та “свобода” не варто ототожнювати. На думку Л. Воеводіна, свободу особистості як фактичний стан не можна відокремити від юридичних прав і обов'язків і в той же час не слід її ототожнювати з ними. Юридичні права – це лише одна, але не єдина форма прояву свободи особи [11, с. 39].

А. Козловський відмінність між правом та свободою вбачає у тому, що “кінцевою

метою права як соціального інституту є забезпечення свободи кожного та умов для розвитку особистості [12, с. 98]. Тобто, свобода втілюється в праві через її визнання, затвердження.

С. Бобровник зазначила, що свободи особи – це нормативно закріплені можливості, що мають певні особливості у порівнянні з правами. Надаючи свободи, держава робить акцент на визнанні людини у певних сферах суспільної діяльності. Це виявляється у самостійному виборі суб'єктом свого способу життя, діяльності та поведінки в умовах, що надаються державою і суспільством. Свободи, у свою чергу, надають можливість встановити певну межу, що визначає можливості втручання держави у життя особи [13, с. 49].

Актуальним є підхід О. Негодченко, який довів, що різниця між правами та свободами полягає у тому, що наявному в особи праву протистоїть обов'язок влади здійснити певні дії, спрямовані на реалізацію цього права. А свобода – це певна сфера життя індивіда, якої влада не повинна торкатися. Розходження між термінами “права” та “свободи” у змістовному аспекті полягає у тому, що “свободи” припускають невтручання держави в їхнє здійснення, а “права” прямо припускають таке втручання у вигляді сприяння щодо їхнього здійснення [14, с. 718].

Термін “свобода” у юристпруденції підкреслює широкі можливості щодо волевиявлення, не позначає конкретних результатів, а націлює на самостійний вибір індивідом варіанта своєї поведінки.

На наш погляд, категорії “право” та “свобода” не варто ототожнювати у зв'язку з тим, що:

- по-перше, поняття “свобода” використовується у філософському аспекті, як природний стан людини;
- по-друге, свобода це суспільна цінність, закріплена Загальною декларацією прав людини, Конституцією України;
- по-третє, поняття “свобода” застосовується в якості основного принципу побудови в Україні правової, демократичної, соціальної держави, громадянського суспільства;
- по-четверте, поняття “свобода” вживається аналогічно поняттю “суб'єктивне право”, що за змістом відповідає розумінню свободи у позитивному і негативному значеннях – “свобода для” та “свобода від”;
- по-п'яте, свобода втілюється в праві через її визнання, затвердження;
- по-шосте, поняття “свобода” особи за змістом є більш ширшим ніж поняття “право” особи.

Право на свободу творчості і свобода творчості

Ключовим питанням в контексті даного дослідження є співвідношення понять “право на свободу творчості і свобода творчості”.

Стаття 54 Конституції передбачає, що громадянам гарантується свобода літературної, художньої, наукової і технічної творчості. Стаття 309 Цивільного кодексу деталізує зазначені положення, вказуючи, що фізична особа має право на свободу літературної, художньої, наукової і технічної творчості та вільний вибір сфер, змісту та форм (способів, прийомів) творчості. Цензура процесу творчості та результатів творчої діяльності не допускається.

Органічне поєднання категорії “право на свободу” у статті основного закону вказує на прямий зв'язок досліджуваного права зі свободою. П. Рабинович, М. Хавронюк зазначають, що відмінність між правами та свободами (якщо не вважати

їх тотожними) однозначно не з'ясована навіть на загальнотеоретичному рівні [15, с. 6].

Виходячи з вищезазначеного, поняття “свобода творчості” і “право на свободу творчості” не можуть бути тотожними.

Свобода творчості слід розглядати як принцип функціонування духовно-культурних відносин, згідно якого особа може вільно обирати напрям, сферу, зміст та форму прояву творчості. Це відправне начало, основоположна ідея яка визначає зміст і напрямки правового регулювання творчої діяльності. Свобода творчості передбачає відсутність табу, обмежень сфери, форми чи змісту творчості, як таких що унеможливають самовираження автора та позбавляють суспільство справжніх шедеврів науки, літератури, мистецтва. Вона не допускає ідеологічної диктатури, контролю, цензури з боку держави, у в'язку з чим досить складною виявляється взаємодія свободи творчості та суспільної моралі, релігії, державної політики, які передбачають наявність певних обмежень. Свободу творчості покладено в основу правотворчої, правозастосовчої та правоохоронної діяльності. Разом з іншими свободами, зокрема, слова, думки, друку є підґрунтям побудови в Україні правової, демократичної, соціальної держави, громадянського суспільства.

Свобода творчості є поняттям більш ширшим ніж право на свободу творчості. З точки зору юридичної конструкції свобода творчості є принципом демократичного суспільства і знаходить своє вираження в суб'єктивному праві на свободу творчості. Законодавство встановлює межі свободи творчості та регулює співвідношення із суспільною мораллю, релігією, державною політикою.

Право на свободу творчості являє собою встановлену, гарантовану та санкціоновану державою можливість людини створювати літературні, художні, наукові та інші твори, проводити наукові дослідження, займатися винахідницькою, викладацькою, акторською та іншою творчою діяльністю. У цьому, на наш погляд, виявляється відмінність між поняттями “свобода творчості” та “право на свободу творчості”.

Отже, дослідження правового виміру свободи творчості зводиться до співвідношення наступних концептів: “творчість – свобода”, “свобода – свобода творчості”, “права – свободи” та “право на свободу творчості – свобода творчості”.

Свобода і творчість мають діалектичний зв'язок у їх єдності як ціле і частина. Пізнання свободи може бути успішним лише за умови знання властивостей його частин. Вільна творчість є елементом свободи. Свобода є фундаментальною характеристикою людського існування взагалі і передумовою творчого процесу зокрема. Свобода не є результатом інтелектуального творіння, це характеристика людського буття. А творчість передбачає можливість вільного вибору людини з різноманіття можливостей, вона є однією з форм реалізації свободи. У цьому проявляється єдність свободи та творчості.

Співвідношення *свободи і свободи творчості* зводиться до аналогії позитивного і негативного аспекту свободи. Позитивний аспект свободи у творчій діяльності виявляється у здатності особи вільно, спонтанно у відповідності до власного бачення творити у будь якій сфері науки, літератури, мистецтва, обирати зміст, форму творчості тощо. Негативний аспект свободи творчості проявляється у тому, що особа може вільно займатись творчою діяльністю у тій мірі, в якій ніхто не перешкоджає її діям.

Категорії “право” та “свобода” не варто ототожнювати у зв'язку з тим, що поняття “свобода”: використовується у філософському аспекті, як природний стан

людини; це суспільна цінність, закріплена Загальною декларацією прав людини, Конституцією України; застосовується в якості основного принципу побудови в Україні правової, демократичної, соціальної держави, громадянського суспільства; вживається аналогічно поняттю “суб’єктивне право”; втілюється в праві через її визнання, затвердження; за змістом є більш ширшим ніж поняття “право”.

Співвідношення *свободи творчості та права на свободу творчості* виявляється у тому, що свобода творчості є поняттям більш ширшим ніж право на свободу творчості. З точки зору юридичної конструкції свобода творчості є принципом демократичного суспільства і знаходить своє вираження в суб’єктивному праві на свободу творчості. Законодавство встановлює межі свободи творчості та регулює співвідношення із суспільною мораллю, релігією, державною політикою.

Використані джерела:

1. Бердяев Н. Философия свободы / Н. Бердяев. – М. : Интерпартнер-МКС, 1990. – 288 с.
2. Алексеев С. С. Философия права / С. С. Алексеев. – М. : Норма, 1999. – 336 с.
3. Берлін І. Дві концепції свободи / І. Берлін // Сучасний лібералізм. – М. : Прогрес-Традиція, 1998. С. 19.
4. Монтескье Ш. Избранные произведения / Ш. Монтескье. – М. : Госполитиздат, 1955. – 803 с.
5. Гегель Г.В.Ф. Основы философии права, або природне право і державознавство : пер. с нем. / Георг Вільгельм Фрідріх Гегель ; пер. Р. Осадчук, Микола Кушнір. – Київ : Юніверс, 2000. – 329 с.
6. Антология мировой правовой мысли : в 5-и т (Том 3) / Национальный общественно-научный фонд. – М. : Мысль, 1999. – 829 с.
7. Гоцуляк Ю. В. Співвідношення понять “право” та “закон” у правовому вченні П. І. Новгородцева / Ю. В. Гоцуляк // Європейські перспективи. – 2011. – № 4, ч. 1. – С. 35-40.
8. Фарбер И. Е. Свобода и права человека в Советском государстве / И. Е. Фарбер. – Саратов : Изд-во Саратовского университета, 1974. – 187 с.
9. Батурич Ю. М. Конституция Российской Федерации. Комментарий / под общей ред. Б. Н. Топорнина, Ю. М. Батурич, Р. Г. Орехова. – Москва : Юридическая литература, 1994. – С. 623.
10. Витрук К. В. Правовой статус личности в СССР / К. В. Витрук. – М. : Юрид. лит., 1985. – 176 с.
11. Воеводин Л. Д. Юридический статус личности в России : учебное пособие / Л. Д. Воеводин. – М. : Издательство МГУ, 1997. – 294 с.
12. Козловський А. Право як догма і право як ідея / А. Козловський // Науковий вісник Чернівецького університету. Правознавство. – 1996 – Вип. 4-5. – С. 98-99.
13. Бобровник С. В. Роль сучасної держави у забезпеченні прав та свобод людини / С. В. Бобровник // Проблеми реалізації прав і свобод людини та громадянина в Україні / О. В. Зайчук, В. С. Журавський, Н. М. Оніщенко [та ін.]; ред. Н. М. Оніщенко, О. В. Зайчук. – К., 2007. – С. 669.
14. Негодченко О. Права і свободи людини / О. Негодченко // Міжнародна поліцейська енциклопедія : понятійний апарат, концептуал. підходи, теорія та практика : у 10 т. / Ю. І. Римаренко, Я. Ю. Кондратьєв, В. Я. Тацій, Ю. С. Шемшученко. – К., 2005. – Т. 2 : Права людини у контексті поліцейської діяльності. – С. 718-719.
15. Рабінович П. М. Права людини і громадянина : навч. посіб. [для студ. вищ. юрид. навч. закл.] / П. М. Рабінович, М. І. Хавронюк. – К. : Атіка, 2004. – 462 с.

Опольская Н. М. Правовое измерение свободы творчества.

В статті проаналізовані теоретико-правові основи свободи творчості. Раскрыто правовое измерение свободы творчества на основе анализа соотношения основных концепций свободы, права и творчества. Проаналізовано соотношение диад “свобода – свобода творчества”, “творчество – свобода”, “права – свободы” и “право на свободу творчества – свобода творчества”.

Определено, что свобода и творчество имеют диалектическую связь в их единстве как целое и часть. Соотношение свободы и свободы творчества сводится к аналогии положительного и отрицательного аспектов свободы. Соотношение свободы творчества и права на свободу творчества выражается в том, что свобода творчества является понятием более широким чем право на свободу творчества.

Ключевые слова: право, свобода, творчество, свобода творчества, право на свободу творчества

Opolska N. The Legal Dimension of the Freedom Creativity.

The article analyzes the theoretically-legal basics of the freedom creativity. This article reveals the legal dimension of the freedom creativity on the analysis principle of the basic freedom, law and creativity concepts. This article determinants the correlation of the dyads, such as “freedom – creativity freedom”, “creativity – freedom”, “right – freedom” and “right to the creativity freedom – creativity freedom”.

The article defined that the freedom as well as the creativity has a dialectical connection in the unity of as an integral whole so and a separate part. The relation between the freedom and the creativity freedom is reduced to the analogy of the positive and negative aspects of freedom. The relations between the creativity freedom and the right to the freedom of creation are expressed in the aspect that the creativity freedom is a wider notion than the right for the freedom creativity.

Keywords: right, freedom, creativity, the freedom creativity, the right for the freedom creativity

АДМІНІСТРАТИВНЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

УДК 004.056.5:343.326

Довгань О. Д.
доктор юридичних наук, с.н.с.,
перший заступник директора з наукової роботи
Науково-дослідного інституту інформатики і права
Національної академії правових наук України

Доронін І. М.
кандидат юридичних наук, доцент,
завідувач наукової лабораторії права
національної безпеки та військового права
Науково-дослідного інституту інформатики і права
Національної академії правових наук України

РОЗВИТОК ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ КІБЕРБЕЗПЕКИ: ІНФОРМАЦІЙНО-ПРАВОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

У статті досліджуються проблеми пов'язанні з формуванням правової основи у сфері кібербезпеки. Акцентується увага на доцільність формування відповідного масиву нормативно-правових актів, що складатимуть безпосереднє законодавство у сфері забезпечення кібербезпеки.

Ключові слова: кібербезпека, забезпечення кібербезпеки, кіберпростір, кіберзагрози, кіберінциденти, кібервійна, кіберзахист, правова регламентація у сфері кібербезпеки, законодавство у сфері кібербезпеки.